

UVODNIK

Spoštovani bralke in bralci!

Letos smo nadaljevali proces preoblikovanja Slovenske vojske. Lani so se smernice zmanjševanja proračunskih sredstev za obrambni sistem nadaljevale še iz prejšnjih let, kar je zahtevalo tehten premislek, pripravo ukrepov in stalno izpopolnjevanje delovanja obrambnega sistema.

Države članice zavezništva so v splošnem prizadevanju po zmanjševanju obrambnih proračunov iskale različne rešitve in vsaka izmed njih je ta izziv reševala nekoliko drugače. Pojem transformacija je bil zelo aktualen. O njem smo veliko slišali in tudi prebrali. Z zmanjševanjem obrambnih proračunov pa je bila v zadnjem letu gotovo najbolj povezana pametna obramba (angl. Smart Defence). Kaj je bistvo pametne obrambe?

Ne več, kako z manj narediti več, temveč, kako z danimi sredstvi delovati najučinkoviteje. Navedeno pomeni tudi drugačno razmišljanje, pristope in predvsem rešitve. V zavezništvu so države članice proučevale različne možnosti, kako v trenutnih razmerah doseči najboljše učinke. Sinergija učinkov naj bi bila prava pot za vse, pri čemer naj bi vsak prispeval po svojih močeh in tako, da bi sestavili najbolje delujočo celoto.

V Slovenski vojski smo upoštevali dane okoliščine, proučili svoje zmožnosti in začeli leto po poti optimalnega delovanja in spreminjanja. Proces smo poimenovali preoblikovanje Slovenske vojske.

Prav je, da se aktualne vsebine iz domačega in mednarodnega varnostnega okolja pojavljajo tudi v naših prispevkih. Nekateri avtorji tako predstavljajo svoja dela in ugotovitve, nastale nedavno v procesu preoblikovanja.

V tokratni številki **Vinko Vegič** v prispevku z naslovom *Posredovanje Nata v krizah – izkušnje in izzivi operacije v Libiji* predstavlja, kaj tako obsežna operacija zavezništva pomeni in prinaša v praksi, torej v razmerah, ko naj različne doktrine in razprave na teoretični ravni zagotavljajo tudi rešitve.

Branimir Furlan v prispevku *Profesionalna vojska brez strokovne avtonomije – ali je mogoče?* deli z bralci pogled na razvojne faze profesionalizacije vojske in vojaško profesijo kot končni cilj, pri čemer je v ospredju vprašanje pristojnosti in odgovornosti vojske za lastni strokovni razvoj.

Prenova sistema za oskrbo z uniformo v Slovenski vojski je tema avtorjev **Valterja Bosotine** in **Branka Lavtarja**. V njej predstavljata rešitve za izboljšanje sedanjega procesa, ki je nujno za delovanje Slovenske vojske. Hkrati je proces podvržen različnim okoliščinam in vplivom, ki zahtevajo spremembe.

Jurij Jurtela nam v prispevku z naslovom *Nov pristop napovedovanja in odločanja v procesu izbire in delovanja na cilj* predstavlja temo, ki spada na področje sistemov zagotavljanja ognjene podpore. Seznan nas z dilemami, ki se pojavljajo med izvajanjem posameznih vojaških operacij, v katerih se je treba odločiti o marsičem; kako si pri tem pomagati in kakšna orodja uporabiti, da bi dosegli najboljši učinek in premoč.

O *Posameznikovem odločanju za zaposlitev v pogodbeni rezervi Slovenske vojske* pišeta **Erik Kopač** in **Janja Vuga** s Fakultete za družbene vede. S socio-psihološkim pristopom sta proučevala, kateri so najpomembnejši dejavniki odločanja za takšno zaposlitev, in ugotovila, da imajo ekonomske spodbude pomembno vlogo pri tem, osebni odnos posameznika pa je bistven. Več o tem v prispevku.

Kanadska antropologinja Donna Winslow je proučevala sodobne oborožene sile. Napisala je veliko prispevkov in prišla do zanimivih ugotovitev. Med njena bolj znana dela spadajo ugotovitve o aferi v Somaliji in o vojni v Čečeniji. **Maja Garb**, **Jelena Juvan** in **Uroš Svete** so se njenemu spominu poklonili s prispevkom *Od vprašanj vojaške kulture do analize vloge antropologov v vojski – delo Donne Winslow*.